

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdetéseit, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

A pénztelen Európa.

Mialatt Európa gögös önhit-séggel Kína ellen vonul, idehaza a saját háztartásában egyre szomorubb tünetek mutatkoznak. Európa pang: ez a hinos tény minden európai állam pénzügyi helyzetének jellemző tünetévé válik. Hogy nálunk Magyarországon így van, ezt nem kell magyarázni.

A ki Budapest életét lélektani és szociológus iskolázottságu szemmel szemléli, nagyon gyorsan rájön arra, hogy ennek a városnak az üres zseb csimere lehetne. De nemesak nálunk, hanem a pénzes nyugaton is óriási a pénztelenség. A világ rendez-vous helyén, a párisi kiállításon is eme szomorú tény hangulatának árnya borong.

Egyre többen susogják, hogy a kiállítás óriási fiaszkót jelent. A híres és várva várt clou hiányzik. A kik pedig azt mondják, hogy

az egész kiállítás a maga egészében a clou, a nagy sláger, azok lehorgasztott fejével térhetnek haza a nagy világvásárról, mert ez a maga egészében balul ütött ki. Legjobb bizonyítéka annak a kiállítás felépítésében résztvevő részvények esése.

Az Eiffel-torony részvények, melyek még mindig a legértékesebbek, hatszáz frankról kétszázra estek s a híres trottoire roulant, a második clou, ma már a kezdetbeli 4000 frank helyett 72 frankon áll. Ehhez járul az, hogy a vendéglők kávéházak, színházak, mulatóhelyek fele kénytelen beszűntetni az üzemet.

A kiállítás vezetősége ugyanis oly örült árakat követelt a bérlőktől, hogy a vállalkozóknak viszont a közönséget kellett hallatlan módon megsarcolni, a minnek viszont a közönség tartózkodó magatartása azaz kongó színházi nézőtér, üres vendéglő lett a következménye. Általában egyre erősödő közvéleményként kezd terjedni az a felfogás, hogy a kiállítás minden csodái mellett sem érdemli meg azt a temérdek pénzt, melybe teljes végigélvezése belekerült.

Tudni kell ugyanis, hogy a belépődíjon kívül az összes mel-

lékdíjak, melyeket a különböző látványosságokért fizetni kell, mintegy nyolczszáz frankot tesznek ki. Már most a látogatók nagyrésze nem a kiállítás tisztán tanulságos, hanem inkább érdekességnyújtó részei iránt érdeklődik s épp ezért, ha kíváncsiságát ki akarja elégíteni, nagyon megkönnyebbült zsebbel tér vissza.

Hogy mindez a világkiállításnak, mint olyannak túlhaladott voltát bizonyítja, ezt nem részletezzük. Tény egyelőre csak az, hogy a mostani párisi kiállítás anyagi deficizzel fog végződni. Azonban nemcsak Párisban sok a lehorgasztott fej. Párisnak van egy nagy üzlete, a mely rosszul megy. Berlinben temérdek kis üzlet hanyatlik a bukás fele. Persze ezek csak a világkiállításához képest kis üzletek, különben azonban nagy vállalatok.

A legtöbb óriási áruház, mely utóbbi időben divatos üzletfajta volt Berlinben, ime most temérdek német pénzt az ablakon dobott ki. A berlini pénzválság nagyságáról fogalmat ad, ha megemlítjük hogy a Zukunft rendszeren jól értesült financiaipolitikusa szerint kétmilliárdnyi német vagyont forog kockán.

Odahaza nem valami jó szemmel nézték a dolgot, mert a lány kikapós hírében állott, a szüleje meg nem is erre a vidékre való volt. De Jan nem törődött senkivel és semmivel és nem egyszer mondogatta:

— Ha az a lány nem lesz az enyém, az a halálom.

Mit voltak mit tenni, kénytelen-keletlen belenyugodtak és megállapodtak, hogy a fiatalokat aratás után összeesketik.

Egyik vasárnap estén éppen vége vala a vacsorának, mely beillett volna akár nászvacsorának is; a menyasszony nem volt ugyan ott, de minden pohár bort az ő egészségére itták — mikor egyszerre betaszítják a kaput és egy ember reszkető hangon kéreti félre az öreg Estéve gazdát, hogy négy szemközt szólhasson vele.

Esteve gazda fölkel és kiment a ház elé. Bátyám uram, kezdte az ember, kigyelmed olyannal akarja összeházasítani a fiát, aki két évig szeretóm volt. Hogy igazat mondok, itt vannak rábizonyosságul a levelei. A szülei mindent tudtak és már úgy volt, hogy feleségül veszem, midor a kigyelmed fia kezdte a szelet csapni néki és azóta sem ők, sem a leány nem akarnak rólam hallani. En mindazonáltal úgy gondolom, hogy azok után nem lehet a más felesége.

— Jól van, jó, szólt Estéve gazda

TÁRCA.

Az arlesi leány.

(Irtta Daudet Alphonse.)

Ha az ember a malomból beakar menni a faluba, takaros tanya mellett egy szilfáson kell keresztül mennie. Igazi provençei parasztházak szabálytalan homlokzatával, a pajta tetején szőlőforgóval, a padlásról lelógó szénakévével és a kék felhuzására szolgáló csigákkal. Mi tetszett oly különösen nekem e házon? Ha csak néha napján nyitódó kapuja előtt elmentem, miért dobbant meg a szívem? Magam se tudtam volna megmondani az okát, de valahányszor láttam, különös borongós érzés fogott el. Valóságos titkos ház volt az. Ha az ember arra jár még a kutyák se vakkantottak rá, a tyukok háborítlanul kapargáltak s egy hang nem hallatszott ki. Semmi, még az üszvér esengetyűjének csilingelése sem. Ha az ablakon nem lettek volna örökösön hófehér függönyök, meg a kéményből nem szállongott volna kékes füst, azt hihette volna az ember, hogy egy lélek sincs benne.

Tegnap éppen delet harangoztak, hogy a faluból hazafelé menőben voltam. Az égetőn tűző nap a szilfák árnyékába

kergetett, szorosan a tanya kerítése mellé. A ház előtt szekér állott, melyre mogorva legények szénát raktak. A kapu nyitva. A mint elmentem mellette és bepillantottam az udvarra, egy őszszakállu aggastyánt láttam viseletes kabátban, meglehetősen elnyűtt nadrágban, amint egy kőlapon ült, fejét tenyerébe hajtva. A mint megálltam a legények egyike halkán odaszólt hozzám: — Pszt! esőndesen, uram, így van már a fia szerencsétlensége óta.

Ebben a pillanatban gyászruhás asszony lépett be a kapun, kezénél vezetve egy kis fiúskát. Mindkettejüknél aranyos kötésű imakönyv.

Az asszony meg a kis gyerek miséről jönnek most, folytatta a legény. Napról, napra eljárnak azóta, hogy a fiuk megölte magát! Oh, uram, miesoda csapás volt az! Az öreg azóta fiának ruháit hordja és a világot se lehetne rábeszélni, hogy másokat vegyen magára. Gyi te Ráró! A szekér megindult és én megkértem a kocsist, hadd üljek melléje és hogy mondaná el a megindító históriát.

Jannak hitták, derék, huszéves legény becsületes képű, egyre elpiruló arczáival akáresak egy leányzó. Mivel, hogy nagyon esinos gyerek volt bomlottak utánna mind a menyecskek, még a leányok; de ő csak mindig egygyel törődött; egy kis arlesi leánynyal, akit egyszer Arlesben látott meg a bikaviadalban.

Anglia, mely rendesen nincs pénzhiján, annyit költött Dél-Afrika, hogy egyelőre megrongált financiáit kénytelen ápolni a román államokról. Spanyol- és Olaszországról pedig ne is szóljunk. Ezeknél a pénztelenség idült állapot Ime, ilyen a Kina ellen vonuló Európa zsebének belálapota. Emlékezzünk, mit is mondott Montecuccoli!

(M.)

Katonák kártevése.

Ismeretes, mert állandó a gazdák panasza, hogy a katonák gyakorlat közben nincsenek tekintettel a megművelt földekre, sok kárt tesznek bennük a megkárosított gazdák nem kapnak megfelelő kártérítést. E bajok orvoslására a földművelésügyi miniszter rendeletet küldött Budapest tanácsához. A rendeletet, melynek elvi kijelentései a vidéki hatóságoknak és gazdáknak is megfelelő tájékoztatást adnak, lényegesebb részeiben ezeket mondja:

A rendelet mindenekelőtt a honvédelmi miniszterrel egyetértően azt jelenti ki, hogy szigorú megkülönböztetést kell tenni egyrészt a katonai csapatok által gyakorlat közben okozott mezei (erdei) károk, másrészt az egyes katonai személyek által gyakorlaton kívül okozott mezei (erdei) károk között. A katonai igazgatás, ha a törvény szerint átengedett teret elégtelenek, más szükséges földterületeket is akadálytalanul használhat, — bár eme művelés alatt levő földek lehető kiméltetésével. A gyakorló katonai csapatokat azonban gyakorlataik szabadi végzésében sem a földbirtokos, sem a mező- vagy erdőőr nem korlátozhatja. A gyakorlatok idejéről Budapest székes-főváros területén a kerületi előljárásiak lehetően előlegesen rövid uton (telefon, küldött útján) értesítendő, ezek aztán az érdekelt földbirtokosokat kötelesek erről tájékoztatni

átfutván a leveleket; jöjjön be és igyék velünk egy pohár muskotályt.

— Köszönöm, de nagyobb a bánatom a szomszágomnál, mondá az ember és elment.

Az apa arczán egy csöpp változás sem volt látható, ahogy visszament övéi közé és a vacsora nagy vidáman befejeződött. Ezen az estén, Estéve gazda meg a fia együttmentek el hazulról. Sokáig oda voltak. Ahogy haza tértek, az asszony még virasztott. Anyjuk, szolt a gazda, odavezetvén hozzá a fiát, vigasztald meg, nagyon, nagyon boldogtalan.

Jan nem beszélt többet azután az arlesi leányról, de még mindig szerette, talán még jobban most, hogy másnak a karjaiban lelte. De a büszkesége nem engedte, hogy elárulja és ez kergette a szegény fiut a halálba is. Sokszor egész napokon át mozdulatlanul ült egy kuczkóban, sokszor meg úgy elfogta a keserűség, hogy tiz ember munkáját egymaga végezte. Alkonyatkor elindult az arlesi uton és odáig elment, hogy már a város karesu tornyai feltűnédeztek a homályban, aztán még vissza fordult és soha tovább nem ment.

Mikor a szülei így buslakodni látták és látták, hogy mint emésztődik napról napra, nem tudták mitevők legyenek. Valami szerencsétlenségtől tartottak. Az anyja egyszer az ebédnél, könybeborult szommal szolt hozzá:

azzal az utasítással, hogy a gyakorlat tartama alatt örterületükön tartózkodjanak. Az ilyenkor okozott valóságos kárt és haszonvesztést a katonai igazgatás lehetően a helyszínén tartozik megtéríteni, ezért kötelek a mező- vagy erdőőr azt lelkiismeretesen megbecsülni, a becslés eredményét a gyakorló csapat parancsnokával és a netán jelenlevő károsulttal azonnal közölni. Ha a gyakorlat színhelyén sem a mező- vagy erdőőr, sem a földbirtokos nincs jelen, a gyakorlat közben netán okozott kárról az illető csapatparancsnok értesíti a kerületi előljárásiakat. Ha a mező- vagy erdőőr becslésében mind a katonai csapatparancsnok, mind a károsult megnyugodtak: a megbecsült, illetőleg egyezségi megállapított kártérítést a csapatparancsnok a helyszínén a károsultnak kifizeti, a távollevő károsultat illető összeget pedig kézbesítés végett a kerületi előljárásiakhoz szolgáltatja be. Tényleges szolgálatban álló egyes katonai személyek által gyakorlaton kívül mezei, illetőleg erdei károkért a tettesek személyesen felelősek. A mezei (erdei) lopáson vagy a mezei, erdei vagy rongáláson tetten ért egyes katonai személyekkel szemben a mező- vagy erdőőreket ugyanama jogok illeti meg, mint bármely más polgári emberrel szemben. Ilyenkor aztán a mezőőr a károkozás módját és nagyságát legkésőbb huszonnégy óra alatt köteles a kerületi előljárásiaknál bejelenteni, mely aztán a körülményekhez képest vagy maga jár el, vagy átteszi az iratokat az illetékes katonai parancsnoksághoz.

HIREK.

Előfizetőink figyelmébe. Lapunk tisztelt előfizetőit, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, arra kérjük, hogy hátralékos előfizetési díjaik beküldése iránt mihamarább intézkedni sziveskedjenek, különben kénytelenek

— Jan, ha éppen akarod azok után is vedd el, nem szolunk ellene. Az öreg Estéve gazda tenyerébe hajtotta piruló arcát.

Jan nemet bolintott a fejével és kiment a szobából.

Ettől a naptól kezdve egészen megváltozott.

Hogy szülei ne bánkódjanak miatta, tettetett jó kedvvel járt-kelt a házban. Eljárogatott a tánczolóok közé is vasárnap délutánként.

Az apa úgy vélekedett, hogy megvigasztalódott, de az anyjának nem tetszett a dolog sehogyse és még jobban meg megvigyázta fiának minden tettét, mint azelőtt. Jan a selyemhernyóknak szánt szoba melletti kamrában halt; az anyja is oda vitette az ágyát, mert hát megeshetik, hogy éjjel kell majd a hernyócskáknak friss eperlevelet adni.

Elérkezett szent Elegiusnak, a község védszentjének ünnepe. Mindenki talpon volt a tanyán és ujjongott és mulatott, mert nem sajnálták, meg az örömtüzek a szérükön, a színes lámpácskák a szilfák lombjai közt. — Eljen szent Elegius! A „kicsike“ elégette az új kabátját, Jan maga is olyan jó kedvben volt, hogy édes anyját is meg akarta tánczoltatni, amin a derék asszony úgy elérzékenyült, hogy örömkönyek gyűltek a szemébe.

Ejfélkor elszenderedett a ház.

Mindenki elálmosodott a mulatozás-

lennék a lap küldését a jövőben beszüntetni.

Uj lap. A Módoson eddig megjelent „Módos és Vidéke“ czimű hetilap megszűnván, f. évi júliás 22-ével „Módos“ czim alatt uj hetilap fog megindulni teljesen abban az alakban magyar és német nyelven.

Gyógyszertár átruházás. A belügy-miniszter engedélye folytán a helybeli „Szt. János“-hoz czimzett eddigi Pacsuféle gyógyszertár átruházott **Erős Aladár** gyógyszerészre.

Medicus bál. A szenvedő emberiség jóvoltáért és egészségéért igen szépen sikerült mulatságot rendeztek a humanizmus szolgálatában álló orvosok Lovrinban. — Mint ottani levelezőnk írja, folyó hó 14-én a lovrini környékbeli orvosok védnöksége és **bárá Lipthay Béla** fővédnöksége alatt a megyebeli orvostanhallgatók rendezése mellett, a tüdővészések országos sanatoriuma alapja javára bált rendeztek, melyen a megyebeli intelligencia kevés kivétellel jelen volt. Vig, kedélyes és minden ízében szép multság volt a medikusok ezen estélye. A nap már régen fenn volt, midőn még javában húzta **Erdélyi** szegedi cigánybandája a ropogós csárdást.

Hogy mily sikerült volt ez a multság erkölcsi tekintetben, igazolja az, hogy a négyeseket 120 pár tánczolta. Anyagi sikerét bizonyítja az, hogy az estély tiszta jövedelme 600 korona volt, mely a tüdővészések országos sanatoriuma alapja javára küldetett el.

Szédelgő üynökök a délvidéken. A belgrádi kiházasítási társulat emberei járkálnak a Délvidéken, kik csekély díjert mindazon hajadon leányoknak, vagy nőtlen térfiaknak kik legalább öt hónapig fizető tagjai a társulatnak, házasodáskor 1000 dinar (840 kor.) kiházasítási összeget ígérnek. Ezrével iratkoztak be fiatalok, kik nemcsak öt hónapig, hanem 1—2, sőt némelyek 3 évig is fizették az emelkedő tagsági díjakat. Mikor aztán megvolt az esküvő, a társulat nem fizette ki a díjat, mert

tól, csak Jan nem hunyta be a szemét. A „kicsike“ beszélte később el, hogy az egész éjszakán át sirt. Oh uram az szörnyű volt.

Másnap hajnalban, még alig pitymallott, az anyja valakit lát, hogy a szobán hirtelen átmegy. Egyszerre valami sejtelen kapja meg.

— Jan, te vagy?
Jan nem felelt, már tul volt a küszöbön.

— Jan, hová mégy?
A pajtának ment; az anyja utánna.
— Fiam, az Isten szerelmére . . . . .
Az beteszi maga után az ajtót és rátolja a reteszt. — Jan, egyetlen fiacskám, anyád kérdez, mért nem szolsz? Mit csinálsz odabenn?

Csak annyit mondott mé:
— Nagyon szeretem, nem birom tovább.

Oh miesoda gyöngé a mi szívünk, hogy még a szerelem bánatát sem tudja elviselni!

Ezen a reggelen azon törték a fejüket, a falu népei, ki az, a ki úgy kiabált ott bent az Estéve gazda portáján.

Az édes anyja volt, a ki egy szál ingben ott állt a harmattól és vértől nedves köpadnál és siratta egyetlen, immár holt gyermekét . . . . .

for. Róna Béla.

az alap szabályok értelmében a társulatnak csak szerb állampolgár lehet tagja. Van egy ilyen társaság Alexinában is, a melynek czime: „Sirunk és kaczagunk”. Ez is füt, fát ígér a léprement tagoknak, de soha sem lát senki tőlük egyetlen parát sem. Jó lesz őrizkedni ezektől a kalóztól hogy a mi könyveinken ne kaczagjanak.

Sertés zárlat. Torontálvármegye Tamásfalva, Torda és Mokrin községekben fellépett a sertésvész, miért is a hatóság a községeket zár alá helyezte.

Reform a hitelezésben. A magyar kereskedelem és ipar reformálni akarná a hitelezésnek azt a rendszerét, melynek alapja az ugynevezett „adós-maradás”. Ez tulajdonképpen nem annyira rendszer, mint inkább inkább oly abuzus, amely nagy baja a mi üzleti viszonyainknak. A kereskedő-osztálynál és a nagközönségnél nálunk még nem ment át kellően a vérbe az a tudat, hogy üzleti tartozásról váltót adni nem szégyen s bizony igen gyakori eset, hogy megsértődik az a hitelbe vásárló, akitől a kereskedő vagy iparos váltót kér fedezetül. A bizalmatlanság jelének veszik az ilyen kérést, pedig valóságban nem egyéb annál a törekvésnél, hogy a kereskedő forgalmi tőkéje ne legyen leköttve és immobilizálva. Az említett módon támadó ugyanevezett „nyilt követelések” aránytalanul nagy száma egyik főoka a magyar üzleti élet erőtelenségének s ezért tökéletesen jogos és helyénvaló az az igyekezet, mely ebben a tekintetben a mai állapot megváltoztatására törekszik.

Amde az a kérdés, hogy valami könnyen lehet e változtatni a dolgon? A legujabb terv az, hogy a nyilt követelések leszámítása rendeztessék be s így az immobilizálás megszűnjék. E terv megvalósítása végett máris létesült egy pénztétel Budapestben a kereskedelemügyi miniszter támogatásával s ez az intézet arra fog törekedni, hogy a nyilt követelések ellenértékét a kereskedő vagy iparos rendelkezésére bocsátván, lehetővé tegye az üzleti tőkének többszörös megforgatását is, éppugy, mint hogyha a követelést váltó fedezné. Ez az érdekes kísérlet, ha beválik, óriási mértékben erősítheti meg kereskedelmünk pénzügyi alapjait s ezért az illetékes tényezőknek minden eszközökkel kellene elősegíteniök az ügy sikerét.

Főparancsnok választása. A zombolyai tűzoltó egyesület a gyászév letelte után f. hó 15. egyhangulag, közfelkiáltással dr. Bodócsi Antal ügyvédet választotta meg főparancsnoknak. A zombolyai társasélet eme kitűnőségének megnyerése nagy nyereség a tűzoltó egyesületre nézve. A köztisztviselőben álló fiatal ügyvédre is nagy kitüntetés e szép bizalom nyilvánulása. Sok szerencsét hozzá!

Elite Hangverseny. Zombolyának érdemekben gazdag kamarás-plébánosa ft. Csicsáky Imre régóta fáradozik egy „Jezuleum” árvaház és gyermekmenhely felállításán. Hogy az ige mielőbb testet öltön, az egész intelligencia bevonásával nagy-szerűnek és élvezetesnek ígérkező hangversenyt rendez f. hó 21. a Schaff szálló nyári helyiségében következő műsorral:

1. Bellini: Nyitány a „Norma” cz. operából. Előadja: Frey Ferencz úr (fuvolán), Leitner Kálmán úr (hegedűn), zongorán kíséri Leitner Márta k. a. 2. a) An Clair de la Lune. G. Z. Michelstól. b) Sweet spirit hear my prayer. Irta: W. V. Wallace. Énekli: Edwards Ilona k. a. Zongorán kíséri: Edwards Andrea k. a. 3. Kéler Béla: Tempelweihe. (Nyitány). Hegedűn előadja Holec Flóra k. a., zongorán kíséri: Holec Mátyásné Ó Nagysága. 4. Szép Ilonka. (Melodráma). Szavalja Wisz-kidenszky Dóra k. a. Zongorán kíséri: Pozojevich Matild k. a. 5. Pablo de Sarasate: Carmen fantázia. Előadja: Leitner Kálmán úr (hegedűn); zongorán kíséri Ferch Vilmos úr. 6. Chopin: Fantasie Im-

promontu. Zongorán előadja Ferch Vilmos úr. 7. Cremonai hegedűs. Hubaytól. Előadja: Czöndör László úr (hegedűn); zongorán kíséri: Czöndör Ilona k. a. 8. Loco. Monolog. Irta Gaál Mózes. Előadja: Keleméri (Klöckler) Béla úr. 9. Bihari Primitiális magyarja. Zsadányi A. Előadja: Czöndör László úr (hegedűn); zongorán kíséri: Czöndör Ilona k. a. 10. A vén cigány. Irta: Vörösmarty Mihály. Szavalja: Alleram Gyula úr. Hangverseny után táncz.

Párbaj. A mult szombatoom délután négy órakor súlyos kimenetelű kardpárbaj folyt le a Ludovika-Akadémiában Zubovics Fedor nyugalmazott huszárszázados és Rákóczy István, a nógrádmegyei rétsági járás főszolgabírája között, a mely mindkét fél súlyos megsebesülésével végződött.

A párbajra a rétsági járáshoz tartozó Diós Jenő községben történt csendőri kegyetlenkedés ügyében tartott vizsgálat szolgáltatott okot. E községből ugyanis Eötvös Károly orsz. képviselőnél nemrégiben küldöttség járt, a mely az ottani csendőrség brutalitását panaszolta el. Eötvös Károly közbelépésére a belügyminiszter vizsgálatot rendelt el. A két nap előtt megkezdődött vizsgálaton Eötvös Károly képviselőjében Schweighoffer Ferencz dr. budapesti ügyvéd, Zubovics Fedor és Milassin dr. balassagyarmati ügyvéd bizalmi férfakkal vett részt. A tárgyalás alkalmával Rákóczy és Milassin között szóváltás támadt, a melybe Fedor is beleszólt, ily szavakkal fordulva Milassinhoz:

— Mit tárgyalasz vele! Vágd pofon! Rákóczy nem felelt semmit, hanem nyomban távozott és Vácra utazott, az ott államaszó huszárezred két főhadnaggyával provokáltatta Zubovicsot, a ki Kiss Aladár cs. és kir. kamarást és Jóny László huszárszázadosat bizta meg segédeül.

A segédek kardpárbajban állapotok meg, könnyű olasz kardokkal, kéz- és nyakbandázsszal végkimerülésig. Zubovics orvosa Boros Ernő dr., Rákóczy pedig Horovit Mór dr. volt. A kardokat, tekintve a súlyos feltételeket, szokatlanul élesre készítették.

A mint a bandázst kötöztették, Zubovics azt kérdezte orvosától, hogy lesz-e hónalj-bandázs is. Mikor az orvos nemmel válaszolt, Zubovics így fordult Rákóczyhoz:

— No akkor meghalsz, Rákóczy! Az ellenfelek kétszer támadtak egymásra. Az első összezapásnál Rákóczy mellén és fején, Zubovics pedig bal mellén a bordák között, jobb fülén és jobk keze kis ujján kapott sebet.

A második összezapásnál akarta ígéretét Zubovics beváltani. A rajta szóra minekettő egyszerre támadott. Zubovics teljes erővel Rákóczy jobb hónaljába csapott, hogy keresztül vágja az ütőereket, balkarját pedig védőleg feje fölé emelte. Rákóczy Zubovicsnak szabadon hagyott bal karjába vágott.

Rákóczy mély sebet kapott, úgy, hogy huszonegy öltéssel kellett összevarrni, Zubovics karját azonban az erős csapás az ütőereket vágta szét, egészen a csontig h. tolva. Rákóczy sebe nem veszélyes, Zubovics karját azonban valószínűleg amputálni kell. Zubovicsot a Kereskedelem-kórházba, Rákóczyt pedig Vácra vitték.

Alapítvány a Ferencz József Tanítók háza javára. A Néptanítók Lapjában olvasuk, hogy Wodiáner Arthur cs. és kir. udv. könyvkereskedő 500 korona alapítványt tett a Tanítók Háza javára és ezen összeget Lakits Vendel kezéhez le is fizette. Utánzásra méltó nemes példa ez, melylyel Wodiáner Arthur a tanítói kar iránt érzett tiszteletének és áldozatkészségének ismétletében nyilvánuló jelét adta. Tudvalevőleg a Wodiáner F. és Fiai (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvt kereskedés ajánlotta föl a tanítók helyett az 50 és 20 koronás részesjegyek árának kifizetését — miként az „Irodalmi Értesítő”-ben olvassuk — még akkor is, ha a kiadásában megjelent s általánosan a próbált elemi, felső

nép-, tanonc- és gazdasági ismétlő-iskolai tankönyvek bármely más könyvkereskedőnél rendeltetnek s ezen 100 kor értékű számlát az Eötvös-alap elnökségéhez be-küldik. — Nevezett czég kiadványai ügyében az Eötvös-alap elnöksége Péterfi Sándor, Lakits Vendel és Peres Sándor aláírásával földhívást bocsátott ki, melyből adjuk a következő sorokat:

Hassatok oda, hogy a fönt nevezett nagyérdemű könyvkiadó czégnek jó szándéka kárba ne vesszen, s hogy a czégnek kiadásában megjelent igen csinos kiállítású s belső értékben bármely hasonló nemű kiadvánnyal versenyző iskolai kézikönyvek minél szélesebb körben elterjednek.

Fejtsétek ki az iskolaszékek nemesen érző és buzgó tagjai előtt, hogy a mikor ezeket a kézikönyveket bevezetik, akkor ama két nagy nemzeti és közművelődési tanítói jótékony intézetnek: az „Eötvös alap”-nak és „Tanítók Háza”-nak fölvirágzásához is hozzájárulnak, s hogy ezeknek áldásaiban idővel azoknak az ivadékaik is részesülhetnek, a kik ma teljesen önzetlenül lépnek támogatóik sorába, mert hiszen senki sem tudhatja, nem jut-e egyik-másik ivadéka a tanítói pályára.

Ösztöndíjak Parisba való utazásra.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara kerületéből 4 mester és 6 segéd rész-sítettett a kereskedelemügyi miniszter ur által ösztöndíjban Parisban való utazásra, és pedig: Vay György temesvári mulakatosmester, Helfer A. István temesvári cipész-mester, Thomasz Antal verseczi szabómester, Marx Domonkos szenthuberti bórdisz-műarukészítő mester, Garai János a temesvári Wegenstein-féle orgonakészítőintézet vezetője, Imre József lakatossegéd Klein Dávidnál Temesvárott, Harkányi János bognársegéd Farkas Istvánnál Temesvárott, Knie Károly szobrászsegéd Heine Alajosnál Temesvárott, ifj. Incze Ferencz lakatossegéd id. Incze Ferencznel Oraviczabányán és Szameth Henrik asztalossegéd Adler Istvánnál Pancsován. A mesterek részére az ösztöndíj 400 koronát tesz, a segédek-é pedig 300 koronát. A parisba való utazás alkalmas egyének vezetése alatt együttesen jövő hó elején fog történi.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szegyakov M. Nagy-Kikindán.
Telefon szám: 15.

Hirdetések.

Nyilttéri közlemény minden sora 20 fl.
Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egység arányában számítatnak.
Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföld nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

1028 végh. szám. 1900

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. járásbírósig 1900. V. 125 számú végzése által Laub Rezső nkikindai lakos javára Szuvajdzsin Milán mokriini lakos ellen 150 kor. tőke követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 610 koronára becsült 1 tehén, 2 kocsi és 1 fa szán és egyébből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak,

Mely árverésnek a 1900. V. 1216/2 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Mokrinban a peres lakásán leendő eszközésére 1900-ik évi július hó 31-ik napjának délután 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében — leg többet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részökre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottánál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t. cz. 112 §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottánál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Kikindán 1900. évi július hó 17. napján.

Várnay Lajos.
kir. bir. végrehajtó

8971 szám. tk. 1900

Utóajánlati árverési hirdetmény!

A nkikindai kir. tszk mint tkvi hatóság közhirrre teszi Szauczer Jakob nkikinda lakos végrehajtónak Mirkov Steva, Misa nkikindai lakos végrehajtást szenvedő ellen 1360 Korona 40 fill. tőke s jár. kiel. gít. se miatti ügyében a területen levő a nkikindai 9674 sz. jkvben A: I 1 sor (398—400ja) hrzi 1474 öi. sz. ház és beltelek 430 Korona kikiáltási árban ezen kir. tszék arv. termében a be adott utóajánlat folytán 1900. évi augusztus hó 16-ik napján d. e. 10^{1/2} órakor újabb bírói végrehajtási árverés alá fog bocsájtani azzal, hogy az ingatlan utóajánlat levő által beigért 567 Koronán alábbban nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

N.-Kikindán 1900 évi július hó 6-án.

Kapustyák,
kir. tszéki bír.

4672 sz. tkv. 1900.

Újabb árverési hirdetmény kivonat.

A tkanizsai kir. jbrásbíróság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Kampf Antal szanádi lakos végrehajtónak Oluski Ziva szanádi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 40 korona tőke ennek 1898 évi december hó 27-től járó 5% kamatai valamint 5 korona 74 fill. (2 frt 87 kr.) költség kielégítése végett a területén levő s fele részben végrehajtást szenvedett, másik fele részben vajtás alatt nem álló Oluski Zsiváné sz. Nedelykov Mileva tulajdonául a szanádi 680 sz. jkvben A. I. alatt felvett (21—22) hrsz. és 285 ö. i. sz. házi udvar es kertből álló becsőségre a végrehajtási tör. 156 §. d) pontja alapján egészen 800 K. ezennel megállapított kikiáltási árban a C. 13 és 14 ta. Nedelykov Ráda és neje javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett ernedeltetik.

Az árverés megtartás ir. határidőül 1900

évi augusztus hó 25-ik d. e. 10 órája Szanád községhez tartozó kintüzetik, azzal hogy az árverés alá bocsájtott ingatlan a kikiáltási áron alul is elfogadati.

Ha azonban az ingatlanért a fenti haszonélvezeti jogot megelőző követelések biztosítására 500 koronában meghatározott összeg mint vételár meg nem ígértetnek az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a haszonélvezetjogra tekintet nélkül nyomban új árverés alá bocsájtatik.

Arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 80 kor. készpénzben vagy óvadék képesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

T.-Kanisán a kir. jbróság mint tkvi hatóságnál 1900 évi július hó 9. é.

Juhász,
kir. albiró.

18 1-1

Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskolával kapcsolatos internátusban az évi ellátási díj 700 korona. Az érdeklődő szülőknek részletesebb tájékoztatással szívesen szolgál

19, 1-3 az igazgatóság.

370 bhgr. szám. 1900

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a lippai kir. járosbíróság 1899 évi Sp 755 számú végzése következtében Dr. Steiner János ügyvéd által képviselt Schwarcz Armin és János czég javára Baity Mihály ellen 612 korona 22 fill. s jár. erejéig 1900. évi mártius hó 21-én fogana-

tosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 600 koronára becsült következő ingóságok u. m.; 1 szecska vágó és 5000 drb störös üveg nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tkanizsai királyi járosbíróság 1900-ik évi V. 175/5 számú végzése folytán 612 korona 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1899 évi október hó 22 napjától járó 5% kamatai, költségek erejéig Gyán alperes lakásán leendő eszközésére 1900-ik évi július hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adati.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T.-Kanisán, 1900-ik évi július hó 10. napján.

Karátsonyi,
kir. bírósági végrehajtó.

17 1-1

Kiadó lakás.

A fehér kereszt utcában 1596 sz. a. egy szép tágas 3 utcai 2 udvari szobából, éléskamrából, pinczéből, nagy kotárkával, istalóból és kertből álló lakás november hó 1-től kiadó Közelebbi felvilágosítás kapható e lap kiadóhivatalánál, vagy a háztulajdonosnál.

Novákovits János
lelkész, Nagyikindán.

15 2-3

Naponként friss fogásu élő

Nemes rák

Élve megérkezésért garancia vállalatik.

Portó és vámmentes.

Egy 10 fontos posta kosár melynek tartalma

80—100	adagos rák (Portion krebse) csak	2 frt 10 kr.
60—80	óriás rák kövér ollókkal	2 frt 65 kr.
40—50	válogatott sóló rák	3 frt 60 kr.
30—40	ritka nagyságu kiváló sóló rák	4 frt 20 kr.

Gyors és szigoruan reel kiszolgálás.

Goldstein D.

Kiviteli ház.

Podwoloczyska.

az orosz határ mellett.

12 2-10